

2017r.

PROGNOZA

oddziaływania na środowisko dotycząca zmiany
Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy
Murowana Goślina terenów położonych w
Mściszewie, Starczanowie, Uchorowie i Łoskoniu
Starym

Opracowanie:
Patrycja Sura
Miłosz Sura

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE, PRZEDMIOT, ZAKRES I CEL PROGNOZY
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO STUDIUM
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY
4. MATERIAŁY I DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY
5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA
 - 5.1. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska
 - 5.1.1. Położenie i użytkowanie terenu
 - 5.1.2. Rzeźba terenu
 - 5.1.3. Podłoże
 - 5.1.4. Warunki wodne
 - 5.1.5. Gleby
 - 5.1.6. Flora i fauna
 - 5.1.7. Klimat lokalny
 - 5.1.8. Jakość powietrza
 - 5.1.9. Jakość wód
 - 5.1.10 Klimat akustyczny
6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA STUDIUM
7. INFORMACJE O POWIĄZANIACH PROJEKTOWANEGO STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY
9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU
10. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO OKREŚLONE NA PODSTAWIE ANALIZY I OCENY USTALEŃ STUDIUM
 - 10.1. Analiza i ocena ustaleń studium w kontekście potencjalnych oddziaływań na środowisko
 - 10.2. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko w aspekcie czasowo-przestrzennym
 - 10.3. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na różnorodność biologiczną
 - 10.4. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na ludzi
 - 10.5. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska
 - 10.5.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz
 - 10.5.2. Oddziaływanie na powietrze, klimat
 - 10.5.3. Oddziaływanie na wody, zasoby naturalne
 - 10.5.4. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną
 - 10.5.5. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki
 - 10.5.6. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny
 - 10.5.7. Oddziaływania znaczące na środowisko

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM
12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA
13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO
14. ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM
15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE, PRZEDMIOT, ZAKRES I CEL PROGNOZY

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w art. 46 pkt 1 wymienia m.in. projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jako jeden z dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tj. postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji.

Wynikiem tego postępowania i jednym z jego elementów jest dokument pod nazwą "Prognoza oddziaływania na środowisko".

Potrzeba sporządzenia prognozy do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wynika także z art. 51 ust. 1 wspomnianej ustawy oraz z art. 11 pkt 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Oceny oddziaływania na środowisko stanowią instrument realizacji Polityki Ekologicznej Państwa oraz nawiązują do Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

W niniejszym opracowaniu analizie i ocenie podlega projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina terenów położonych w Mściszewie, Starczanowie, Uchorowie i Łoskoniu Starym.

W związku z tym, Burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina, zgodnie z art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina terenów położonych w Mściszewie, Starczanowie, Uchorowie i Łoskoniu Starym.

Zakres opracowania określa art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Natomiast Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu określili wymogi co do Prognozy.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO STUDIUM

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym dała uprawnienia organowi gminy do stanowienia o zagospodarowaniu przestrzennym na jej terytorium.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła obowiązek sporządzenia przez gminy do końca 1999 r. dokumentu określającego politykę przestrzenną prowadzoną w gminie pod nazwą „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”.

Dnia 11 lipca 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Utrzymała ona Studium jako akt gminnej polityki planistycznej, skierowany w zasadzie wyłącznie do organów gminy. Wprowadziła ona jednak nowe wymagania co do zakresu Studium, a także podniosła jego rangę jako użytecznego narzędzia w procesie zarządzania przestrzenią w gminie. Bowiem art. 9 ust. 4. ww. ustawy opizp wskazuje, że „ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych”, a następnie w art. 15 ust. 1, że „...Wójt (...) sporządza projekt planu miejscowego, zawierający część tekstową i graficzną zgodnie z zapisami Studium.....”. Dodatkowo art. 20 ust. 1 ustawy opizp, nakłada na organ stanowiący, obowiązek stwierdzenia, iż nie narusza on ustaleń Studium w brzmieniu „...Plan miejscowy uchwała rada gminy, po stwierdzeniu iż nie narusza on ustaleń studium...”.

Wynikające ze Studium lokalne zasady zagospodarowania muszą znaleźć potwierdzenie w regulacjach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna gminy określona w Studium, stanowi więc przede wszystkim wytyczne koordynacyjne do prowadzenia dalszych prac planistycznych, przede wszystkim sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jednym z najważniejszych instrumentów na szczeblu lokalnym tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

Zakres Studium określa art. 10 ust. 1 i 2 ustawy opizp oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zawarte w wymienionych przepisach zagadnienia muszą być rozpatrzone obowiązkowo. Zawierają one otwarty katalog uwarunkowań i głównych treści. Natomiast zakres ustaleń sformułowanych w studium wynika ze specyfiki Gminy Murowana Goślina.

Przystąpienie do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina terenu położonego w Mściszewie, Starczanowie i Uchorowie związana jest z koniecznością uwzględnienia obecnego stanu prawnego w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

W kwietniu 2015 roku Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej przekazał Burmistrzowi Miasta i Gminy Murowana Goślina mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego, które uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planie zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzjach o warunkach zabudowy.

Zgodnie z art. 88f. ust. 6 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 469) zmiany w wyżej wymienionych dokumentach, wprowadza się w terminie 30 miesięcy od dnia przekazania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego. Koszty wprowadzenia zmian w planach oraz decyzjach ponoszą odpowiednio budżety właściwych gmin albo województw.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Celem przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina terenu położonego w Łoskoniu Starym jest zmiana ustaleń odnośnie minimalnej powierzchni działki budowlanej.

Zmiana studium terenu położonego w Mściszewie, Starczanowie i Uchorowie obejmuje powierzchnię około 722 ha, natomiast zmiana studium terenu w Łoskoniu Starym – powierzchnię 1,4 ha.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawartość i treść niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko, odpowiada stanowi współczesnej wiedzy i metodom oceny oraz dostosowana jest do charakteru, roli i stopnia szczegółowości projektowanego Studium oraz znaczenia i powiązań Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w procesie opracowywania innych projektów strategicznych i planistycznych.

Oceniany dokument jest opracowaniem określającym przede wszystkim kierunki zmian w zakresie przeznaczenia terenów oraz zasady i warunki zagospodarowania, w związku z tym ograniczona jest ilość przesłanek pozwalających na prognozowanie oddziaływania.

Dopiero na etapie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a nawet później – na etapie projektu budowlanego, raportu oddziaływania na środowisko i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, można odnieść się do konkretnych rozwiązań technicznych i ochronnych.

Ocena skutków oddziaływań na środowisko ustaleń Studium, wymaga więc odmiennego podejścia i analizy różnego rodzaju uwarunkowań, które mają obecnie i będą miały wpływ na jego jakość.

Z samej istoty prognozy wynika, że dotyczy ona oceny hipotetycznej, aczkolwiek osadzonej w konkretnych realiach i wynikającej z dobrze przeprowadzonej diagnozy stanu istniejącego oraz logicznego wnioskowania skutków przewidywanych zmian. Zastosowano tu metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i określeniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji opiniowanego Studium. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi.

W Prognozie zastosowano koncepcję metodologiczną, polegającą na przyjęciu następujących kryteriów oceny:

- 1) formalnych czyli odnoszących się do zgodności z wymaganiami przepisów odrębnych;
- 2) merytorycznych, które oparto na:
 - prawach funkcjonowania środowiska przyrodniczego (w szczególności obiegu materii i przepływu energii) oraz powiązaniach i wzajemnych oddziaływaniach między komponentami środowiska,
 - cykliczności zjawisk i procesów przyrodniczych,
 - zdolności adaptacyjnych i sanacyjnych w przyrodzie.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Prognozę przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku. Metodyka jest więc zróżnicowana, czego powodem jest znaczny stopień ogólności i szeroka perspektywa Studium.

4. MATERIAŁY I DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Przy sporządzaniu niniejszej Prognozy wykorzystano dostępne materiały kartograficzne, dokumentacje planistyczne, ekofizjograficzne, hydrogeologiczne, opracowania naukowe i popularne, raporty z zakresu ochrony przyrody, ochrony środowiska oraz uwzględniono też, mające tu zastosowanie przepisy prawne i literaturę przedmiotu. Wykonano też inwentaryzację urbanistyczną.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już lub będących w opracowaniu dokumentów wyższego rzędu i projektów planów miejscowych, powiązanych z projektem Studium, takich jak:

- 1) Prognoza do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego WBPP Poznań 2010 r.;
- 2) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017” Poznań 2012 r.;
- 3) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Regionalnego Programu Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020, Poznań luty 2014 r.;
- 4) Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko 2014-2020” 2013 r.;

Sporządzana Prognoza oddziaływania na środowisko pozwala na ocenę czy określone kierunki zapisane w Studium spełniają zasady zrównoważonego rozwoju w ramach obowiązującego systemu prawnego, Prognoza może też stanowić punkt wyjścia do przyszłych ocen pojedynczych przedsięwzięć.

Przeprowadzenie całego postępowania w sprawie prognoz wymaga przestrzegania kilku podstawowych zasad, a mianowicie:

- dostosowanie do istoty dokumentu podlegającego prognozie;
- ukierunkowanie na cele i priorytety środowiskowe;
- identyfikowanie na ile proponowane działania przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju w sensie ekologicznym;
- stosowanie całościowego podejścia odnoszącego się do wszystkich typów i rodzajów proponowanych działań oraz rozwiązań mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi;
- integrowanie zagrożeń i efektów środowiskowych oraz zdrowotnych, ale o uwarunkowaniach środowiskowych;
- przeprowadzenie procesu wykonania prognozy w granicach wyznaczonych treścią dokumentu, dostępnymi informacjami, czasem i środkami.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Przygotowywanie Prognozy nastręczało pewne trudności. Jedną z podstawowych, była znaczna ogólność, co ograniczało możliwość precyzyjnego określenia skali oddziaływania.

Z tym związany był brak wielu podstawowych informacji, bezpośrednio czy pośrednio, odnoszących się do bieżącego i przyszłego oddziaływania na środowisko.

5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

5.1. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

5.1.1. Położenie i użytkowanie terenu

Obszar, dla którego sporządzono niniejszą Prognozę obejmuje teren położony w powiecie poznańskim, w gminie Murowana Goślina, w Mściszewie, Starczanowie, Uchorowie i Łoskoniu Starym.

Gmina Murowana Goślina ma bardzo korzystne położenie geograficzne, położona jest w odległości około 20 km na północ od Poznania. Od strony zachodniej sąsiaduje z gminą Suchy Las, od północnego zachodu z gminą Oborniki, od północy z gminą Rogoźno, od wschodu z gminami Skoki, Kiszkowo, Pobiedziska od południa z gminą Czerwonak.

Obszar projektu zmiany studium obejmuje powierzchnię ca 723,4 ha.

Przedmiotowy teren użytkowany jest w zdecydowanej części jako łąki i lasy (teren zmiany w Mściszewie, Starczanowie i Uchorowie). W przypadku miejscowości Łoskoń Stary teren został przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną już w dotychczasowym studium, nowe studium pozwoli na realizację mniejszych działek budowlanych.

5.1.2. Rzeźba terenu

Przedmiotowy teren posiada rzeźbę terenu charakterystyczną dla terenów pochodzenia lodowcowego. Jedną z trzech zasadniczych części rzeźby terenu gminy Murowana Goślina jest wysoczyzna. Część wysoczyznowa gminy, to wysoczyzna morenowa pagórkowata z licznymi pagórkami morenowymi poprzedzielana dolinami cieków i rynien jeziornych. Charakterystycznym elementem tego obszaru są wcięcia dolin i jezior, w większości bardzo głębokie. Formą występującą na obszarze młodszego zlodowacenia (bałtyckie) na przedmiotowym terenie jest wysoczyzna morenowa falista.

5.1.3. Podłoże

Badany obszar zbudowana jest z utworów mezozoicznych kredy górnej: wapieni, margli, piasków namułkowych i piaskowców. Utwory te zalegają na głębokości od 80 m. Nad utworami mezozoicznymi zalegają osady trzeciorzędowe. Najniżej położone są piaski oligoceńskie o miąższości od 10 do 30 m. Powyżej zalegają osady miocene: piaski, piaski, ilaste, węgiel brunatny i mułki o miąższości od 50 do 120 m. Górną warstwę trzeciorzędową stanowi ciągła warstwa ilów plioceńskich o grubości od 10 do 70 m. Najwyżej położone są utwory czwartorzędowe zbudowane głównie z warstw gliny zwałowej poprzedzielanej utworami

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

fluwioglacjalnymi. Miąższość utworów czwartorzędowych waha się od kilkunastu metrów do około 50 m. W dolinie Warty górne warstwy ilów płoceńskich mają miąższość 25-50 m i są pokryte utworami czwartorzędowymi o grubości około 10 m. Osady czwartorzędowe reprezentowane są przez piaszczyste utwory akumulacji rzecznej, budujące terasę zalewową oraz fragmentami terasę środkową i wysoką. W zboczach doliny występują sporadycznie serie pstrych ilów poznańskich.

5.1.4. Warunki wodne

Na podstawie „Atlasu podziału hydrograficznego Polski”, przedmiotowy leży w obrębie Regionu Wodnego Środkowej Odry i w całości położony jest w dorzeczu rzeki Warty.

Gmina Murowana Goślina położona jest poza zasięgiem występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Zasoby wód użytkowych czerpane są z lokalnych zbiorników wód podziemnych, zlokalizowanych w obrębie poziomu czwartorzędowego. Woda ujmowana jest z dwóch pięter wodonośnych: trzeciorzędowego (poziom mioceński) i czwartorzędowego (poziom plejstoceński).

5.1.5. Gleby

W przypadku zmiany studium dla terenu położonego w Mściszewie, Starczanowie, Uchorowie nie planuje się żadnego nowego przeznaczenia, w przypadku zmiany w Łoskoniu Starym dotychczasowe przeznaczenie zostanie utrzymane.

Warunki glebowe, związane z powierzchnią budową geologiczną mogą powodować ograniczenia w wykorzystaniu terenów pod inwestycje, jednak na terenie opracowania nie występują grunty organiczne, które by wykluczały posadowienie obiektów kubaturowych.

Wzdłuż przebiegu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się gleby od III do VI klasy. Najwięcej występuje na tym obszarze gleb klas IV. W obrębie terenu położonego w Łoskoniu Starym występują słabe gleby klas V i VI.

5.1.6. Flora i fauna

Według podziału Polski na główne jednostki geobotaniczno-regionalne (Matuszkiewicz, 1993) dokonanej na podstawie regionalnego zróżnicowania potencjalnej roślinności obszar opracowania położony jest w następujących jednostkach geobotanicznej regionalizacji Polski: w Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim (B), w Krainie Notecko-Lubuskiej (B.1.) w okręgu Poznańskim (B.1.6.), podokręgach: Chludowskim (B.1.6.i.), Goślińskim (B.1.6.j.) i Zieloneckim (B.1.6.g.).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Zbiorowiska leśne występujące w bezpośrednim sąsiedztwie to:

- żyzna buczyna niżowa,
- kwaśna buczyna niżowa,
- grąd środkowoeuropejski, odmiana śląsko-wielkopolska, forma niżowa, seria żyzna.

Z roślin uprawnych dominują zasiewy zbóż, a zwłaszcza pszenżyta i żyta oraz pszenicy i jęczmienia. Uprawom polowym towarzyszy roślinność segetalna. Są to głównie chwasty spontanicznie wnikające w zasiewy polowe, jak np. mak piaskowy czy chaber bławatka towarzyszące uprawom zbożowym lub wyka czteronasienna występująca wśród buraków cukrowych. Stosowanie środków chemicznych i nowych technik upraw powoduje zanikanie zbiorowisk segetalnych.

Świat zwierząt jest typowy dla nizinnych regionów kraju. W lasach zamieszkują przeważnie jelenie, danielę, sarny, dziki. Spotkać też można wędrujące łosie i wilki. Z mniejszych ssaków występują tu zające, lisy, borsuki, kuny, dzikie króliki, jeże, krety oraz liczne gatunki nietoperzy. Na polach bytują bażanty i kuropatwy.

Zwierzętami najlepiej rozpoznanymi są ptaki. Spośród bogatej awifauny lęgowej potencjalnie mogącej występować na tym terenie można wymienić następujące gatunki: bociana białego i czarnego, dzięcioła średniego, błotnika zbożowego, pustulkę, myszółowa, kania rudą i czarną, żurawia, czapłę siwą, cyraneczkę, jastrzębia, sokoła, liczne gatunki kaczek i gęsi.

Licznie występują też owady, spośród których można wymienić m.in.: pazia królowej, pazia żeglarza, biegaczy – skórzasty, leśny, ogrodowy, koziorożca dębosza, modliszkę.

Potencjalnie występują też liczne populacje gadów i płazów.

Można wymienić tu m.in. gatunki gadów — jaszczurkę zwinkę, padalce, zaskrońce oraz płazów, które reprezentowane są przez żaby, ropuchy, traszki grzebieniastą i zwyczajną, rzekotki i kumaki.

5.1.7. Klimat lokalny

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski wg R. Gumińskiego, omawiany obszar położony jest w Dzielnicy Środkowej, z dominującymi wiatrami z sektora zachodniego. Jest to obszar słabnącej przewagi wpływów oceanicznych. Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, wiosna i lato wczesne oraz długie, zima natomiast łagodna i krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Średnia roczna temperatura wynosi około 8 stopni C. Dni z przymrozkami jest ponad 100. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210 – 220 dni. Średnia suma rocznych opadów (IMGW w Przebędowie) wynosi 525 mm. Z uwagi na swoje cechy topoklimatu wynikające z ukształtowania terenu, bliskości zbiorników wodnych, powierzchni leśnych - występują tu różnice w nasłonecznieniu, w przewietrzaniu terenu, wilgotności powietrza, przymrozków, wymiany powietrza pomiędzy powierzchnią wodną, powierzchniami leśnymi a terenami zabudowanymi.

5.1.8. Jakość powietrza

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Ocenę jakości powietrza za rok 2015 przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Nowy podział kraju na strefy jest zgodny ze zmianami do Prawa ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw z dnia 13 kwietnia 2012 r. (Dz. U. 2012, poz. 460), stanowiącą transpozycję Dyrektywy 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (CAFE) do prawa polskiego oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012, poz. 914). Według nowego podziału strefy stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa.

W ocenie za rok 2015 zgodnie z Wytycznymi do rocznej oceny jakości powietrza w strefach wykonywanej według zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE, przygotowanymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, uwzględniono również pył PM_{2,5}.

Celem corocznej oceny jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń w zakresie umożliwiającym:

- a) dokonanie klasyfikacji stref, w celu uzyskania danych niezbędnych do podjęcia decyzji o potrzebie działania na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza),
- b) wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach,
- c) wskazanie potrzeb w zakresie wzmocnienia istniejącego systemu monitoringu i oceny.

Wynikiem oceny jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

A – w przypadku gdy poziom stężeń zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekracza poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;

B – w przypadku gdy poziom stężeń zanieczyszczeń na terenie strefy przekracza poziomy dopuszczalny, lecz nie przekracza poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;

C – w przypadku gdy poziom stężeń zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy;

D1 i D2 – obie klasy dotyczą celu długoterminowego przypisanemu klasyfikacji ozonu pod kątem ochrony zdrowia, a także roślin.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w dokumencie Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w 2015 r. dokonał oceny jakości powietrza m.in. strefy wielkopolskiej. Wynikiem przeprowadzonej oceny rocznej jest zaliczenie strefy wielkopolskiej do klasy A dla substancji: NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, As, Cd, Ni, Pb, i O₃. Natomiast do klasy C zaliczono wspomnianą strefę ze względu na pył PM_{2,5}, pył PM₁₀, BaP.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Rezultatem końcowym oceny strefy wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin, podobnie jak pod kątem ochrony zdrowia, jest określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2015 roku:

- dla ozonu *strefie wielkopolskiej* przypisano klasę A;
- dla dwutlenku siarki i tlenków azotu *strefę wielkopolską* zaliczono do klasy A.

Oceny dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów, ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Należyta dbałość o standardy jakości powietrza może nastąpić m.in. przez stosowanie paliw ekologicznych o niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Ponadto należy wprowadzać nasadzenia drzew w pobliżu zabudowy mieszkaniowej, wzdłuż linii wiatru, zapewniając przewietrzanie ciągów komunikacyjnych i zachowując naturalne ciągi cyrkulacyjne powietrza. Również - projektowanie linii zabudowy nowych zespołów mieszkaniowych winno uwzględniać „przewietrzanie” tej zabudowy względem głównych kierunków panujących wiatrów.

5.1.9. Jakość wód

Przedmiotowy teren znajduje się w dorzeczu rzeki Warty. Teren gminy odwadnia uchodzący do Małej Welny Kanał Dzwonowski. Analizie poddano m.in. wyniki badań wód Małej Welny, na podstawie oceny stanu jednolitych części wód w 2014 roku. Analizę badań dokonano na podstawie wyników dotyczących Małej Welny od dopływu z Rejowca do ujścia. Klasa elementów biologicznych i hydromorfologicznych oceniona została jako dobra. Klasa elementów fizykochemicznych oceniona została jako poniżej potencjału dobrego. Równocześnie oceniono stan/potencjał ekologiczny jako umiarkowany. W 2015 r. w miejscowości Głębocek (62 JCWPd) wykonano ocenę jakości wód podziemnych w ramach monitoringu operacyjnego. Ocena wykazała III klasę jakości w punktach – surowym i końcowym.

Jakość wody w Warcie w punkcie pomiarowym Warta – Mściszewo, na podstawie badań z roku 2015 wykazała stan dobry klasy elementów chemicznych, klasa elementów fizykochemicznych – II. Badania jakości wód podziemnych wykonane zostały w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Dla JCW ważne jest zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł. Zachowanie i ochrona wód powierzchniowych (naturalnych i sztucznych, płynących i stojących) wraz z pasem roślinności okalającej. Zachowanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne. Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarki wodami na obszarze dorzecza Odry”.

5.1.10. Klimat akustyczny

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Klimat akustyczny środowiska jest to zespół zjawisk akustycznych występujących na danym obszarze, niezależnie od źródeł je wywołujących. Klimat ten, zwłaszcza w warunkach lokalnych, cechuje się silnymi zmianami w czasie i przestrzeni. Zależy on w głównej mierze od stopnia nasycenia danego środowiska urządzeniami i pojazdami, układu urbanistycznego cechującego dane lokalne środowisko.

Lokalizacja przedmiotowych obszarów powoduje, iż nie występują tu istotne źródła hałasu. Pierwszy z przedmiotowych terenów przylega bezpośrednio do Warty i częstokroć jest oddalony od terenów zurbanizowanych. Teren położony w Łoskoniu Starym również oddalony jest od źródeł hałasu, w tym ruchliwych dróg.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA STUDIUM

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE. Integracja z Unią wyznaczyła nowe ramy dla rozwoju gminy. Dlatego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina, wyznacza nowe pole działań między innymi dla ochrony i kształtowania środowiska oraz jego zasobów, środowiska kulturowego oraz tożsamości regionalnej.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są umowy międzynarodowe, ratyfikowane przez stronę polską. Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego Studium, zaliczyć można, Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992 r. Cele ochrony środowiska ustanowi strategiczny dokument rządowy o randze krajowej: Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 -2012 z perspektywą do roku 2016. Dokument respektuje zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczypospolitą

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w wyniku Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r.

Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie, rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych, wymienić należy m.in.:

- racjonalizację użytkowania wody,
- zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji,
- zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- gospodarowanie odpadami,
- jakość wód,
- jakość powietrza, zmiany klimatu,
- hałas i promieniowanie,
- różnorodność biologiczną i krajobrazową.

Ponadto, dokument wskazuje na konieczność stworzenia spójnego wewnętrznie systemu prawa ochrony środowiska, dostosowanego do wymagań unijnych. Podkreśla się też konieczność przywrócenia właściwej roli planowania przestrzennego, w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Wśród celów i zadań systemowych dokument wymienia ekologizację planowania przestrzennego i użytkowania terenu, w ramach której, z jednej strony podkreśla konieczność szerszego włączenia do prac planistycznych zagadnień związanych z ochroną środowiska, z drugiej strony dostrzega konieczność upraszczania i

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

przyspieszania lokalizacji inwestycji, niezbędnych z punktu widzenia skuteczności podejmowania starań mających na celu pobudzenie i modernizację gospodarki oraz poprawę sytuacji na rynku pracy.

Jednym z istotnych elementów wpływających na środowisko i jakość życia jest zaspokojenie potrzeb energetycznych. Cele polityki energetycznej Polski dotyczą wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii w bilansie energii finalnej do 15% w 2020 r. i 20% w 2030 r. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych cechuje się niewielką lub zerową emisją zanieczyszczeń, co zapewnia pozytywny efekt ekologiczny. Działania na rzecz rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii obejmują m. in. wprowadzenie dodatkowych instrumentów wsparcia o charakterze podatkowym, zachęcającym do szerszego wytwarzania ciepła i chłodu z odnawialnych źródeł energii, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasobów geotermalnych (w tym przy użyciu pomp ciepła) oraz energii słonecznej (przy zastosowaniu kolektorów słonecznych).

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego” czy „Plan gospodarki odpadami województwa wielkopolskiego”, a następnie na poziomie lokalnym dotyczącym gminy.

Podstawowym celem polityki ekologicznej na obszarze gminy Murowana Goślina jest poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi zgodnie ze sformułowaną w Konstytucji RP i przyjętą w Polityce ekologicznej państwa zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju powinna być nie tylko przyjmowana jako obowiązek ochrony środowiska, lecz przede wszystkim jako element prawidłowego gospodarowania. Oznacza to, że polityka państwa we wszystkich dziedzinach gospodarczych powinna być zgodna z założeniami polityki ekologicznej, a kryteria ekologiczne uzyskały równoważną rangę z kryteriami ekonomicznymi.

Zgodnie z art. 72 Prawa ochrony środowiska, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin:

- 1) zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:
 - a) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami;
 - b) uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;
 - c) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
 - d) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
 - e) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
 - f) uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

g) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi;

2) przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia;

3) określa się także sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi.

W Studium zostały uwzględnione wymagania wynikające z art. 72, poprzez wskazanie terenów rozwojowych, uzasadnione uwarunkowaniami środowiska oraz dostępnością komunikacyjną i infrastruktury technicznej. Ponadto uwzględniono zasady ochrony przyrody i krajobrazu, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie przyrody, cele ochrony przyrody są realizowane m.in. przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Reasumując do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

1. Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030,
2. Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - o 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - o Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 - o Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - o Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - o Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto cele planu uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

7. INFORMACJE O POWIĄZANIACH PROJEKTOWANEGO STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy sporządzaniu Studium, Burmistrz jest zobowiązany, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy opizp uwzględnić zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju lokalnego. Merytoryczna spójność Studium z wymienionymi dokumentami pozwala na realizację zawartych w nich rozwiązań.

Studium jako opracowanie określające politykę przestrzenną samorządu jest ściśle powiązane ze strategią rozwoju społeczno-gospodarczego sporządzoną dla gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w szczególności służyć będzie pobudzaniu rozwoju gminy, ochronie interesów publicznych, redukowaniu konfliktów między użytkownikami przestrzeni, równoważeniu rynku nieruchomości i tworzeniu gminnego zasobu nieruchomości.

Studium, uwzględniając na szczeblu lokalnym uwarunkowania, cele i kierunki polityki zagospodarowania przestrzennego, stanowi ważne ogniwo systemu planowania przestrzennego w sferze realizacji i polityki przestrzennej państwa.

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono treść dokumentów określających strategiczne generalne cele rozwoju zagospodarowania przestrzeni, takich jak:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju,
- Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego,
- Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020,
- Program ochrony środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2015,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Poznańskiego,
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia „Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” (M. P. Nr 34, poz. 501),

Cele rozwoju określone w tych dokumentach obowiązują również w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina.

Zasadniczym celem wielokierunkowej polityki przestrzennej państwa i regionu jest harmonijny i zrównoważony rozwój całego terytorium. Ten sam cel uznaje się za podstawowy dla zagospodarowania przestrzennego woj. wielkopolskiego.

Zakłada się, że człowiek i przyroda oraz funkcjonalne, przestrzenne, techniczne i społeczne struktury gminne tworzą jeden złożony, współzależny i współdziałający system.

Funkcjonowanie tego systemu uzależnione jest od położenia przyrodniczo-osadniczego w regionie i powiązań systemów technicznych.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Przedmiotowy projekt studium spełnia warunki sprecyzowane w ustawie.

Projekt racjonalnie wykorzystuje przedmiotowy teren. Na przedmiotowym terenie występują obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Śnieżycowy Jar to rezerwat przyrody założony na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w 1975 roku na obszarze 2,89 ha dla ochrony jednego z nielicznych w Wielkopolsce stanowiska śnieżycy wiosennej (*Leucoium vernum*). W wyniku ekspansji śnieżycy jego powierzchnia uległa powiększeniu i obecnie wynosi 9,27 ha, a otulina 8,84 ha. Rezerwat znajduje się na terenie Leśnictwa Starczanowo i podlega ochronie częściowej. W związku z planowaną zmianą studium nie zakłada się wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na cele ochrony rezerwatu przyrody „Śnieżycowy Jar”.

Na przedmiotowym terenie znajduje się też obszar Natura 2000 – Biedrusko PLH 300001.

Zgodnie z ustaleniami studium wyznacza się obszar zagrożenia powodzią i zmienia się parametry działek budowlanych w miejscowości Łoskoń Stary.

W kontekście zmiany studium problemem ochrony środowiska jest niewyznaczenie do tej pory w omawianym dokumencie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (raz na 10 i raz na 100 lat) oraz obszaru, dla którego prawdopodobieństwo powodzi wynosi raz na 500 lat.

9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Część z terenu przedmiotowej zmiany znajduje się w obrębie obszaru Natura 2000 Biedrusko PLH300001. Przedmiotowa zmiana nie będzie oddziaływała na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru, ze względu na brak zmian w przeznaczeniu na tym terenie.

10. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO OKREŚLONE NA PODSTAWIE ANALIZY I OCENY USTALEŃ STUDIUM

10.1. Analiza i ocena ustaleń studium w kontekście potencjalnych oddziaływań na środowisko

Można założyć, że poprawnie sporządzone Studium metodologicznie i merytorycznie z pełnym rozpoznaniem uwarunkowań przyrodniczych powinno rozwiązywać wszystkie podstawowe problemy ochrony – użytkowania zasobów przyrodniczych i zapewniać optymalne warunki życia człowieka.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie wymaganego, zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w § 6 określa wymogi zapisywania

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

ustaleń części tekstowej projektu studium dotyczące m. in. zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego. Powinny one zawierać w szczególności wytyczne ich określania w planach miejscowych, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, o których mowa w art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska oraz form ochrony przyrody występujących na terenach objętych projektem studium.

Ochrona środowiska, ograniczenie antropopresji jest bardzo istotnym celem społecznym i gospodarczym, a każda forma użytkowania zasobów podlega określonym ograniczeniom i rygorom typu jakościowego i przestrzennego. W świetle przeprowadzonej diagnozy stanu gminy, a także analizy predyspozycji, możliwości oraz uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i politycznych oraz aktów wyższego rzędu w Studium przyjęto, że istniejące funkcje gminy będą kontynuowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, czyli takiego rozwoju społeczno-gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

10.2. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko w aspekcie czasoprzestrzennym

Z uwagi na nienormatywny charakter studium, które określa politykę przestrzenną gminy, a nie jest podstawą do decyzji administracyjnych pozwalających na rozpoczęcie jakichkolwiek inwestycji – jego ustalenia nie spowodują oddziaływania bezpośredniego czy chwilowego na środowisko.

Oddziaływanie pośrednie, a jednocześnie skumulowane ustaleń studium może mieć miejsce w sytuacji, gdy sporządzone będą miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla terenów rozwojowych wskazanych w Studium, które następnie zostaną realizowane. Oddziaływanie to na pewno będzie dotyczyć powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu (poprzez np. uszczelnienie powierzchni, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, wprowadzenie zabudowy na tereny dotychczas niezainwestowane). Realizacja zabudowy spowoduje też oddziaływanie stałe (w zasadzie nieodwracalne lub trudno odwracalne, wymagające dla przywrócenia poprzedniego stanu środowiska i krajobrazu wysokich nakładów). Dodatkowo w tej sytuacji wtórne oddziaływanie dotyczyć będzie zużywania energii, wody pitnej, produkcji odpadów, ścieków komunalnych, zwiększenia ruchu samochodowego, emisji energetycznych pyłowo-gazowych. Oddziaływanie krótkoterminowe lub długoterminowe, które może być i pozytywne i negatywne zależne będzie np. od korzystania z zasobów środowiska (eksploatacja wód, stosowanie paliw stałych dla celów grzewczych zamiast wykorzystywania ekologicznych źródeł energii jak gaz, energia elektryczna, niekonwencjonalne źródła energii, rozwój selektywnej gospodarki odpadami), udziału powierzchni biologicznie czynnej, w szczególności stanowiącej powierzchnie zieleni (pozytywne elementy kompozycyjne, wpływ na mikroklimat, wpływ na zachowanie bioróżnorodności – siedliska dla ptaków, drobnych ssaków lokalne łączniki ekologiczne).

10.3. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na różnorodność biologiczną

W ekologii krajobrazu jest przyjęty pogląd, że im bardziej jest zróżnicowana struktura krajobrazu tym więcej występuje w nim środowisk zastępczych i bardziej urozmaicona jest sieć ekotonów. Tereny niezabudowane,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

krajobrazy otwarte, poprzez zmienność biotopów i warunków siedliskowych wpływają na większą różnorodność zespołów fauny i flory oraz wzrost gatunków charakterystycznych czy typowych tylko dla niektórych ekosystemów. Procesy wymiany energii, materii i gatunków w zróżnicowanym krajobrazie zachodzą intensywnie i wielokierunkowo, w związku z tym bardziej trwałe i odporne na czynniki stresowe jest w takim przypadku cały „bogaty” układ krajobrazowy.

10.4. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na ludzi

Nie przewiduje się oddziaływania na ludzi.

10.5. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska

Generalnie nie przewiduje się znaczącego oddziaływania, ze względu na fakt, iż studium nie wprowadza nowych przeznaczeń.

Dotyczy to wszystkich elementów środowiska. Studium wprowadza na rysunku obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszar, dla którego prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi raz na 500 lat. Dodatkowo w Łoskoniu Starym nieznacznej zmianie ulegają parametry zagospodarowania. W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego.

10.5.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

Generalnie nie przewiduje się oddziaływania, ze względu na fakt, iż studium nie wprowadza nowych przeznaczeń.

10.5.2. Oddziaływanie na powietrze, klimat

Nie przewiduje się oddziaływania na powietrze i klimat.

10.5.3. Oddziaływanie na wody, zasoby naturalne

Nie przewiduje się oddziaływania na zasoby naturalne, wody. Zaznaczyć należy, iż w ramach przedmiotowej zmiany nie ulega zmianie przeznaczenie terenu.

10.5.4. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Nie przewiduje się oddziaływania na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną. Zaznaczyć należy, iż w ramach przedmiotowej zmiany nie ulega zmianie przeznaczenie terenu.

10.5.5. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki

Nie przewiduje się oddziaływania na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną. Zaznaczyć należy, iż w ramach przedmiotowej zmiany nie ulega zmianie przeznaczenie terenu.

10.5.6. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Nie przewiduje się oddziaływania na ludzi i klimat akustyczny.

10.5.7. Oddziaływanie znaczące na środowisko

Zakłada się, iż w tak określonej funkcji nie powstaną przedsięwzięcia mogące zawsze oddziaływać na środowisko za wyjątkiem ewentualnych inwestycji celu publicznego.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM

Zgodnie z zapisami Dyrektywy nr 2001/42/WE analiza środowiskowa powinna zaproponować ewentualne warianty, rozumie się przez to, że dotyczy to rozwiązań bardziej „prośrodowiskowych” niż rozwiązania zaproponowane w przedmiotowym dokumencie. Jednak w przypadku Studium, które określa politykę przestrzenną gminy uwarunkowaną wieloma czynnikami nie tylko ekologicznymi i przestrzennymi, ale też gospodarczymi, społecznymi, własnościowymi, koniecznością realizacji zadań samorządowych leżących w jej kompetencji, ważne jest aby osiąganie celów zapisanych w Studium odbywało się zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju i zasadami ładu przestrzennego.

Prognoza powinna przedstawiać możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających szkodliwe oddziaływanie na środowisko, mogących wynikać z realizacji ustaleń projektu Studium oraz w zależności od potrzeb formułować propozycje innych, niż w przedstawionym i opiniowanym projekcie – ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego Studium oraz określić, czy zaistnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

W Prognozie nie przedstawia się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym Studium, bowiem ocenia się, że przyjęte kierunki rozwoju uzasadnione są uwarunkowaniami przyrodniczymi i uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju. Jedyne propozycje, które byłyby istotne to przyjęcie odpowiedniej hierarchii ważności i harmonogramu realizacji postanowień Studium.

Ustalenia Studium są wiążące dla Samorządu przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Można założyć, że wzięte pod uwagę uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy i przyjęte priorytety, pozwolą w okresie kierunkowym osiągnąć ładu przestrzenny i zrównoważony rozwój, odpowiadający określonym kryteriom funkcjonalnym, przyrodniczym, społecznym, gospodarczym, technicznym i estetycznym. Powinno to wyrażać się:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

- 1) w osiągnięciu zgodności form wykorzystania poszczególnych obszarów zgodnie z ich przyrodniczymi i funkcjonalnymi predyspozycjami lub przy minimalizacji konfliktów np. poprzez rozgraniczenie funkcji, zastosowanie nowoczesnych technologii, zieleni izolacyjno - krajobrazowej;
- 2) w wyposażeniu w infrastrukturę techniczną i dostęp do mediów dla wszystkich mieszkańców i użytkowników;
- 3) w zachowaniu spójności systemu ekologicznego przy utrzymaniu i wzbogacaniu jego stanu.

Stwierdzono, że przedstawione w Studium kierunki zmian w przeznaczeniu terenów: nie naruszają:

- 1) stanu ładu przestrzennego ani wymogów jego ochrony,
- 2) w sposób znaczący stanu środowiska, w tym jakości obszarów Natura 2000, zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- 3) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Ograniczenie przekształceń środowiska na etapie inwestycyjnym, uwarunkowane jest wdrożeniem takich działań, jak:

- maksymalne ograniczenie rozmiarów placów budów w celu ograniczenia przekształceń wierzchniej warstwy litosfery;
- ograniczenie do niezbędnego minimum terenów utwardzonych (z uwzględnieniem zasadności utwardzenia terenów dopuszczonych do ruchu samochodów);
- wprowadzenie zieleni izolacyjno-krajobrazowej.

12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem o charakterze strategicznym (ogólnym). Gospodarka przestrzenna gminy powinna być prowadzona w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w których przy ustalaniu przeznaczenia terenów, szczegółowych warunków i zasad zagospodarowania zachowana była wymagana zgodność planów ze Studium.

Co najmniej raz w czasie kadencji, Wójt dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium i przedstawia ich wyniki Radzie Gminy. Rada podejmuje uchwałę w sprawie aktualności Studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne lub niezgodne z obowiązującymi przepisami w całości lub w części, podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia ich zmiany.

Ocena aktualności Studium powinna być przeprowadzana przede wszystkim w kontekście monitorowania oddziaływania i zmian w środowisku wskutek wprowadzanego zainwestowania na terenach rozwojowych, w szczególności zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska (m.in. powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny) oraz czy miała miejsce realizacja infrastruktury transportowej i technicznej w sposób zintegrowany, czy nawet wyprzedzający lokalizację zabudowy. Pozwoli to na opracowania harmonogramu sporządzania i

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

realizacji kolejnych planów zagospodarowania przestrzennego, bilansowania zapotrzebowania m.in. na wodę, gaz, kanalizację sanitarną oraz przygotowanie odpowiednio wyposażonych terenów.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska*, środowisko przyrodnicze podlega monitoringowi w zakresie badań ilościowych jak i jakościowych przez odpowiednie organy ochrony środowiska.

Skutki realizacji postanowień studium będą w związku z tym podlegały pomiarom i ocenom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ocenie w ramach PMŚ podlegać będą powietrze, wody, gleba, przyroda, hałas oraz pola elektromagnetyczne.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, alternatywnych także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. Ponadto, zgodnie z art. 55 ust. 5 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, metodami których mowa w ust. 3 pkt 5.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowane i oceniane postanowienia Studium nie spowodują transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Biorąc pod uwagę układy regionalne (np. hydrograficzne – zlewnie) systemy liniowe (drogi, rzeki, systemy infrastruktury technicznej) – nie mają one powiązań z obszarami poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

14. ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM

Studium mimo, że nie jest aktem prawa miejscowego w istotny sposób tworzy warunki planowania przestrzennego gminy wskazując ogólne kierunki przeznaczenia i zagospodarowania przestrzennego oraz zasady ochrony przyrody i krajobrazu.

Usytuowanie Studium w sferze gospodarki przestrzennej gminy świadczy o jego wielkiej roli jako dokumentu wyrażającego wolę władz samorządowych co do polityki przestrzennej.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Realizacja Studium odbywa się poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które muszą być zgodne z jego ustaleniami.

W odniesieniu do działań związanych z ochroną środowiska, w zdecydowanej większości realizowane mogą być niezależnie od Studium i planów miejscowych. Dotyczy to w szczególności ochrony przyrody – parku narodowego i obszarów Natura 2000 (obowiązek sporządzenia planów ochrony), a także gospodarki wodnej, gospodarki ściekowej (oczyszczalnie ścieków, kanalizacja sanitarna), gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem.

Jednak samo zagospodarowanie przestrzenne powinno opierać się na dokumentach planistycznych, takich jak Studium i plany zagospodarowania przestrzennego. W nich bowiem zapisane są parametry dotyczące intensywności zabudowy, wymaganej powierzchni biologicznie czynnej, kierunków rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.

Na obszarze gminy, poza terenami, na których obowiązują plany miejscowe, realizacja polityki przestrzennej możliwa jest tylko w oparciu o decyzje administracyjne.

Z punktu widzenia ładu przestrzennego, struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz infrastruktury komunikacyjnej, Studium jako dokument obejmujący cały obszar gminy – jest niezbędne.

Odstąpienie od realizacji opracowanego Studium, może mieć negatywne skutki dla środowiska i przestrzeni. Brak obowiązującego Studium odpowiadającego potrzebom gminy i oczekiwaniom mieszkańców, oznacza ograniczoną możliwość sporządzania odpowiednich miejscowych planów, co w dalszej kolejności przekłada się na brak podstaw prawnych dla ustalenia przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów. Natomiast zawsze istnieją niestety przesłanki dla ustalenia warunków dla nowej zabudowy zgodnie z art. 61 ustawy opizp wykorzystanie zasady „sąsiedztwa”.

Sporządzenie planów na podstawie Studium jest gwarancją zachowania obszarów predystynowanych dla pełnienia funkcji ekologicznych, klimatycznych i rekreacyjnych oraz ekstensywnych form zagospodarowania.

Nie zakłada się większych zmian istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina terenów położonych w Mściszewie, Starczanowie, Uchorowie i Łoskoniu Starym.

Celem i przedmiotem Prognozy jest oszacowanie skutków realizacji postanowień Studium na środowisko przyrodnicze, ocena ich prawidłowości, a także optymalizacji użytkowania zasobów przyrodniczych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych. Jednak z uwagi na fakt, że Studium uchwała Rada Gminy, obliguje ono samorząd do kierowania się jego ustaleniami w polityce przestrzennej, nie tylko w zakresie zagospodarowania, ale także ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Przedmiotowa Prognoza dokonuje identyfikacji i oceny potencjalnych oddziaływań na środowisko postanowień projektu Studium oraz sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych i zrównoważonego rozwoju w tym projekcie.

Zgodnie z przyjętą koncepcją metodologiczną, kryteria oceny można podzielić na kryteria formalne (zgodność z wymaganiami przepisów odrębnych) i kryteria merytoryczne.

Uwzględniając kryteria formalne, stwierdza się, że w Studium uwzględniono wymagany jego zakres wynikający w szczególności z ustawy opizp (art.10) Prawa ochrony środowiska (art. 71 i 72), ustawy o ochronie przyrody (m.in. art. 3 pkt 1 art. 10 ust.6, art. 20 ust. 3 pkt 7), Prawa wodnego (art. 118).

Na podstawie kryteriów merytorycznych stwierdzono, że realizacja postanowień Studium spowodować może oddziaływanie na środowisko pozytywne.

Przy wykonaniu prognozy wzięto pod uwagę kilkanaście dokumentów strategicznych odnoszących się bezpośrednio do środowiska naturalnego. Ustalenia w tym zakresie zawierają m.in.: Strategia Lizbońska, Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE, IV Program Działań UE na rzecz Środowiska, II Polityka Ekologiczna Państwa. Studium jest spójne z najważniejszymi krajowym i wspólnotowymi opracowaniami strategicznymi, w tym z Polityką ekologiczną państwa.

W szczególności realizacja Studium powinna pozwolić na utrzymanie odpowiedniego stanu środowiska oraz zachowanie różnorodności biologicznej na wszystkich czterech poziomach tj. genowym, gatunkowym, ekosystemowym i krajobrazowym.

Prognoza wskazuje także na oddziaływania negatywne.

W Prognozie przedstawiono syntezę ustaleń Studium oraz przeprowadzono analizę, czy i w jakim zakresie zapisy w nim ujęte uwzględniają wytyczne z dokumentów strategicznych i planistycznych wyższego rzędu (unijnych, rządowych, wojewódzkich, lokalnych) w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Następnie na podstawie oceny stanu środowiska zdefiniowano główne problemy. W końcu dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań projektu Studium na środowisko w ujęciu czasowo-przestrzennym, w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska oraz skutków pozytywnych, negatywnych, obojętnych.

Studium jako opracowanie określające politykę przestrzenną gminy jest ściśle powiązane ze strategią rozwoju społeczno-gospodarczego sporządzoną dla gminy i dokumentami planistycznymi oraz strategicznymi sporządzonymi na szczeblu regionalnym i krajowym oraz uwzględnia unijne i krajowe przepisy i normy ochrony środowiska i polityki ekologicznej.

W zaproponowanych rozwiązaniach planistycznych uwzględniono uwarunkowania wynikające z ochrony zasobów i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz dotychczasowego stanu środowiska. Ustalenia Studium porządkują zasady zagospodarowania wprowadzając szereg zapisów mających na celu ograniczenie intensywności i negatywnego charakteru zmian w środowisku.

W Studium przyjęto, że istniejące funkcje Gminy Murowana Goślina będą kontynuowane i zdynamizowane. Ulegną one też ukierunkowaniu na zrównoważony rozwój, czyli taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Z uwagi na nienormatywny charakter Studium, na etapie Prognozy trudno zidentyfikować, a tym bardziej zlokalizować znaczące oddziaływanie na środowisko. Realizacja Studium wyrażona sporządzeniem planów miejscowych i w następnej kolejności pozwoleniami na budowę może dotyczyć bliskiego terminu, odległego horyzontu czasowego, lub nie dojść do skutku.

Prognoza ma ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego Studium oraz określić, czy zaistnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Stwierdza się, że nie wystąpi znaczące oddziaływanie na obszary Natura.

W Prognozie podjęto próbę oszacowania skutków realizacji postanowień Studium na środowisko. Środki kompensujące, które mogą być wprowadzone w sytuacji ewentualnych negatywnych oddziaływań to np.

- 1) wzmocnienie stanu siedlisk co najmniej proporcjonalnie do strat powstałych wskutek realizacji postanowień Studium (poprzez realizację planu miejscowego lub przedsięwzięcia);
- 2) wprowadzenie działań osłonowych;
- 3) działania minimalizujące.

W Prognozie nie przedstawia się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym Studium, bowiem ocenia się, że przyjęte kierunki rozwoju uzasadnione są uwarunkowaniami przyrodniczymi i uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju. Jedyne propozycje, które byłyby istotne to przyjęcie odpowiedniej hierarchii ważności i harmonogramu realizacji postanowień Studium.

W podsumowaniu można stwierdzić, że wzięte pod uwagę uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy i przyjęte priorytety, pozwolą w okresie kierunkowym osiągnąć ład przestrzenny i zrównoważony rozwój, odpowiadający określonym kryteriom funkcjonalnym, przyrodniczym, społecznym, gospodarczym, technicznym i estetycznym. Powinno to wyrażać się w:

- 1) osiągnięciu zgodności form wykorzystania poszczególnych terenów zgodnie z ich przyrodniczymi predyspozycjami lub przy minimalizacji konfliktów np. poprzez rozgraniczenie funkcji, zastosowanie nowoczesnych technologii, zieleni izolacyjno-krajobrazową,
- 2) zachowaniu spójności systemu ekologicznego przy utrzymaniu i wzbogacaniu jego stanu.

Stwierdzono, że przedstawione w Studium kierunki zmian w przeznaczeniu terenów: nie naruszają:

- 1) stanu ładu przestrzennego ani wymogów jego ochrony,
- 2) zasobów przyrody chronionej,
- 3) w sposób znaczący stanu środowiska, w wielkości, jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i plany zagospodarowania przestrzennego będą miały moc sprawczą wprowadzenia w życie ustaleń ochronnych, bo na ich podstawie dopiero jest odniesienie do gospodarki przestrzennej i dopuszczalnych form i zasad użytkowania terenów. Planowanie przestrzenne jest podstawowym narzędziem dla realizacji postulatów ochrony przyrody

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

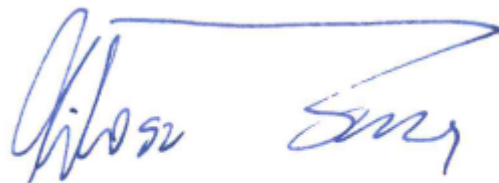
i kształtowania środowiska. Ustalenia dotyczące polityki gminy stosunku do środowiska przyrodniczego będą stanowiły obowiązującą podstawę w formułowaniu zasad zagospodarowania terenów w sporządzanych w następnej kolejności miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Poznań, dnia 23.01.2017 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina
terenów położonych w Mściszewie, Starczanowie, Uchorowie i Łoskoniu Starym.

Oświadczam, że jako autor prognozy spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353, 831, 961, 1250, 1579).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Miłosz Sura